

Teckenspråk för döva och hörselskadade

Språk är människans främsta redskap för att tänka, kommunicera och lära. Genom språket utvecklar människor sin identitet, uttrycker känslor och tankar och förstår hur andra känner och tänker. Att ha ett rikt och varierat språk är betydelsefullt för att kunna förstå och verka i ett samhälle där kulturer, livsåskådningar, generationer och språk möts. Att behärska både svenskt teckenspråk och svenska är värdefullt för att som döv eller hörselskadad kunna vara delaktig i samhälls- och arbetslivet.

Syfte

Undervisningen i ämnet teckenspråk ska syfta till att eleverna utvecklar sin flerspråkighet och tillägnar sig kunskaper i och om svenskt teckenspråk. Genom undervisningen ska eleverna ges förutsättningar att utveckla sitt svenska teckenspråk och sitt svenska språk parallellt, så att de får tilltro till sin språkförmåga och kan använda båda språken för att uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Därigenom ska eleverna ges möjlighet att utveckla språken för att tänka, kommunicera och lära.

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att teckna och avläsa. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar egna åsikter och tankar i olika slags samtal, texter på svenskt teckenspråk och genom skilda medier. Undervisningen ska även syfta till att eleverna utvecklar förmågan att skapa och bearbeta texter på svenskt teckenspråk enskilt och tillsammans med andra. Eleverna ska ges möjligheter att kommunicera i digitala miljöer med interaktiva och föränderliga teckenspråkiga texter. Eleverna ska även stimuleras till att uttrycka sig genom olika estetiska uttrycksformer. Vidare ska undervisningen bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om hur man söker och kritiskt värderar information från olika teckenspråkiga källor.

I undervisningen ska eleverna möta samt få utveckla kunskaper om texter på svenskt teckenspråk från olika genrer och skilda sammanhang. Undervisningen ska också bidra till att eleverna utvecklar kunskaper om olika former av teckenspråkig sakprosa. I mötet med olika typer av texter, scenkonst och annat estetiskt berättande på teckenspråk ska eleverna ges möjlighet att utveckla sitt språk, den egna identiteten och sin förståelse för omvärlden.

Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sina kunskaper om svenskt teckenspråk, dess normer, uppbyggnad, historia och utveckling, samt om hur språkbruk varierar beroende på sociala sammanhang och medier. Eleverna ska också ges möjligheter att utveckla kunskaper för att kunna göra jämförelser mellan det svenska teckenspråket och svenskan och urskilja likheter och olikheter mellan språken. På så sätt ska undervisningen bidra till att stärka elevernas medvetenhet om, och tilltro till, den egna språkliga och kommunikativa förmågan. Undervisningen ska också bidra till att eleverna får förståelse för att sättet man kommunicerar på kan få konsekvenser för en själv och andra människor.

Därigenom ska eleverna ges förutsättningar att ta ansvar för det egna språkbruket i olika sammanhang och medier.

Undervisningen i ämnet teckenspråk ska ge eleverna förutsättningar att utveckla

- förmåga att uttrycka sig och kommunicera på svenskt teckenspråk i samtal och texter, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer,
- förmåga att anpassa språket efter olika syften, mottagare och sammanhang,
- förmåga att tillgodogöra sig och analysera olika typer av texter på svenskt teckenspråk,
- förmåga att använda olika medier för att söka information på teckenspråk, och
- kunskaper om dövas och hörselskadades livsvillkor ur ett historiskt och kulturellt perspektiv.

Centralt innehåll

I årskurs 1–4

Teckna, avläsa och samtala

- Samtal, även via digitala medier, med fokus på ett innehåll. Olika former för att ge och ta ordet, ge och ta emot återkoppling på vad som har sagts, samt för att påkalla och behålla uppmärksamhet.
- Att berätta om vardagliga händelser samt att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Att ge och ta emot instruktioner.
- Framställningar för olika mottagare. Berättande om och beskrivande av händelser, egna erfarenheter och upplevelser.
- Enkla former för textbearbetning.
- Teckenspråkets struktur i enkla satser. Olika typer av satser och andra icke-manuella grammatiska markörer.

Språkbruk

- Strategier för att hantera kommunikativa situationer i skolan, familjen och närsamhället, till exempel hur man kan be om hjälp och hur situationen kan anpassas för att alla ska kunna delta.
- Tecken, fraser och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter.
- Teckenspråkstolkning och hur man går till väga vid tolkade samtal och föredrag, till exempel hur tolk används, tolkens uppgift och tystnadsplikt.

Teckenspråkiga texter

- Berättande texter för barn från olika tider och skilda delar av världen. Texternas innehåll och form.
- Beskrivande och förklarande texter, till exempel faktatexter och andra texter. Texternas innehåll och form.

Tvåspråkighet

- Likheter och olikheter i hur texter byggs upp på svenskt teckenspråk och på svenska. Hur ord, tecken, fraser, satser och stycken ser ut.

Informationssökning och källkritik

- Olika sätt att söka teckenspråkig information, till exempel genom intervjuer och på webbplatser för barn.
- Hur teckenspråkiga texters avsändare påverkar innehållet.

Kultur och språk

- Samtalsmönster i teckenspråkig kommunikation. Hur de visuella villkoren påverkar kommunikationen.
- Teckenspråk i teater, bildkonst och poesi.
- Skolgång för döva och hörselskadade i Sverige genom tiderna, samt skolans betydelse för teckenspråket.

I årskurs 5–7

Teckna, avläsa och samtala

- Samtal och diskussioner, även via digitala medier, med fokus på turtagning och fördelning av ordet.
- Att aktivt ta del, ställa frågor, uttrycka tankar och känslor samt resonera och argumentera i olika samtalssituationer och i samband med demokratiska beslutsprocesser.
- Berättande och beskrivande för olika syften och i olika sammanhang.
- Resonemang om teckenspråkiga texter med koppling till sammanhang inom och utanför texten samt till den egna upplevelsen. Texters budskap.
- Framställningar av olika slag och för olika mottagare, även med hjälp av bilder samt digitala medier och verktyg. Inledning, innehåll och avslutning.
- Bearbetning av egna teckenspråkiga texter till innehåll och form. Att ge och ta emot respons på texter.
- Sammanfattning av teckenspråkiga texter och samtal.
- Teckenspråkets uppbyggnad. Teckenbildning, fras- och satskonstruktioner. Språkliga strukturer och normer.
- Teckens form och betydelse och hur tecken kan anpassas efter mottagare, situation och genre.

Språkbruk

- Strategier för att hantera kommunikativa situationer i skolan, familjen och samhället, till exempel hur man ber om hjälp och hur situationen kan anpassas för att alla ska kunna delta.
- Språkliga strategier för att minnas, lära och strukturera ett material, till exempel tankekartor, stödord och digitala verktyg.
- Tecken, fraser och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Synonymer och bildspråk. Teckens och begrepps nyanser och värdeladdning.
- Skillnader i språkanvändning beroende på vem man kommunicerar med, till exempel skillnaden mellan att samtala med en kamrat och att kontakta en organisation.
- Ansvarsfullt agerande vid kommunikation i digitala och andra medier.
- Teckenspråkstolkning i formella och informella samtal och vid föredrag.

Teckenspråkiga texter

- Skönlitteratur, faktatexter och andra texter som är författade på eller översatta till teckenspråk.
- Texter som belyser människors villkor och identitets- och livsfrågor.
- Texter i till exempel digitala forum som är författade av eller handlar om teckenspråkiga personer. Texternas innehåll och form.

Tvåspråkighet

- Likheter och olikheter mellan texter på svenskt teckenspråk och på svenska. Texter som illustrerar skillnaderna mellan språken.
- Likheter och olikheter i språkliga och grammatiska strukturer mellan svenskt teckenspråk och svenska.

Informationssökning och källkritik

- Att söka teckenspråkig information genom intervjuer och på webbplatser för barn.
- Att värdera teckenspråkig information och göra sammanställningar med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Kultur och språk

- Teckenspråkets betydelse för att känna tillhörighet och få tillgång till information.
- Teckenspråkets uttrycksformer inom poesi, scen- och bildkonst i Europa.
- Teckenspråkets ursprung och förändring över tid. Oralismen, teckenspråkets erkännande, den tekniska utvecklingen och teckenspråkets ställning i dagens samhälle.
- Skolgång för döva och hörselskadade och dess betydelse.

I årskurs 8–10

Teckna, avläsa och samtala

- Olika former av samtal och diskussioner, även via digitala medier, med fokus på språkriktighet och med språklig anpassning efter mottagare, situation och genre.
- Att delta aktivt i samtal, uttrycka känslor, tankar och kunskaper, ställa frågor och föra resonemang samt formulera och bemöta argument.
- Berättande, poetiska, beskrivande, instruerande, argumenterande och informerande teckenspråkiga texter för olika syften, mottagare och sammanhang.
- Att urskilja teckenspråkiga texters budskap, tema och motiv samt deras syfte, avsändare och sammanhang. Att urskilja innehåll som kan vara direkt uttalat eller indirekt uttryckt i olika texter.
- Framställningar med anpassning av språk, innehåll och disposition till syfte, mottagare och sammanhang. Olika hjälpmedel, till exempel digitala verktyg, för att planera och genomföra en framställning.
- Bearbetning av egna och andras teckenspråkiga texter till innehåll och form. Att ge och ta emot respons på texter.
- Att sammanfatta innehållet i teckenspråkiga texter och samtal så att det viktigaste framgår.

- Språkliga strukturer och normer. Att uttrycka tidsaspekter och orsakssammanhang.
- Filmning, redigering och publicering av teckenspråkiga texter.

Språkbruk

- Språkliga strategier för att minnas, lära och strukturera ett material, till exempel tankekartor och digitala verktyg.
- Tecken, fraser och begrepp som används för att uttrycka känslor, kunskaper och åsikter. Teckens, frasers och begrepps nyanser och värdeladdning. Den manuella och den icke-manuella delen i teckenspråket.
- Skillnader i språkanvändning beroende på i vilket sammanhang och med vem man kommunicerar, till exempel skillnader mellan vardagsspråk, språket i digitala medier samt offentligt språk.
- Språkets betydelse för att utöva inflytande.
- Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier.
- Kommunikation med dövblinda och vad man behöver ta hänsyn till i form av språkliga anpassningar, belysning och klädsel.
- Teckenspråkstolkning och tolksituationens påverkan på samtalet.

Teckenspråkiga texter

- Texter för ungdomar och vuxna från olika tider, från Sverige, Norden och övriga världen.
- Texter som belyser människors livsvillkor, identitets- och livsfrågor.
- Berättande texters uppbyggnad, syfte och form. Centrala teman, olika berättarperspektiv samt miljö- och personbeskrivningar.
- Poetiska texter i form av teckenspråkspoesi. Texternas uppbyggnad, syfte och form.
- Instruerande, informerande, beskrivande och argumenterande texter, till exempel tv-nyheter och arbetsbeskrivningar. Kombinationer av olika texttyper. Texternas uppbyggnad, syfte och form.

Tvåspråkighet

- Likheter och olikheter i texter på svenskt teckenspråk och på svenska, samt översättningar mellan svenskt teckenspråk och svenska.
- Strategier för att växla mellan svenskt teckenspråk och svenska.

Informationssökning och källkritik

- Teckenspråkig informationssökning i olika medier och källor samt genom intervjuer.
- Hur man sovrar i en stor informationsmängd och prövar teckenspråkiga källors tillförlitlighet med ett källkritiskt förhållningssätt.
- Att göra sammanställningar av teckenspråkig information med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Kultur och språk

- Det teckenspråkiga samarbetet i Sverige och i de övriga nordiska länderna.
- Teckenspråken i de nordiska länderna. Andra länders teckenspråk. Internationell teckenkommunikation.

- Teckenspråkets ställning i förhållande till de nationella minoritetsspråken i Sverige.
- Teckenspråkets uttrycksformer inom poesi, scen- och bildkonst från olika delar av världen.
- Dövas och hörselskadades situation i Sverige och världen, historiskt och i nutid.
- Internationella och svenska organisationer och mötesplatser för döva och hörselskadade.

Teckenspråk för döva och hörselskadade

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 4

Eleven samtalar om elevnära frågor och ämnen och ställer frågor, ger kommentarer och framför egna åsikter. I samtalen följer eleven till viss del språkets samtalsregler. När eleven berättar om vardagliga händelser beskriver eleven dem så att innehållet tydligt framgår. Dessutom ger och tar eleven enkla instruktioner.

Eleven planerar och producerar enkla berättande teckenspråkiga texter som har en tydlig inledning, handling och avslutning. Elevens teckenspråk följer till viss del språkets struktur.

Eleven visar grundläggande förståelse av innehållet i bekanta och elevnära teckenspråkiga texter. Eleven återger delar av innehållet och för enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna.

Eleven söker information ur någon anvisad teckenspråkig källa och återger grundläggande delar av informationen med egna formuleringar och grundläggande ämnesspecifika tecken och begrepp så att innehållet klart framgår.

Eleven visar grundläggande kunskaper om skolan för döva och hörselskadade och dess betydelse för döva och hörselskadade barns möjlighet att utveckla sitt teckenspråk.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 7

Eleven samtalar om bekanta ämnen på ett sätt som **till viss del** upprätthåller samtalen. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **i huvudsak fungerande** sätt och anpassar **till viss del** sin språkanvändning till mottagaren. Dessutom förbereder och genomför eleven framställningar med **i huvudsak fungerande** inledning, innehåll och avslutning samt med **viss** anpassning till syfte och mottagare.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **begripligt** innehåll, **i huvudsak fungerande** struktur och **viss** språklig variation.

Eleven visar **grundläggande** förståelse av olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven teckenspråkiga texter med **viss** säkerhet. Eleven för också **enkla** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **viss** säkerhet information från ett avgränsat urval av teckenspråkiga källor och presenterar informationen med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **grundläggande** kunskaper om skolan för döva och hörselskadade ur ett historiskt perspektiv och om dess betydelse för teckenspråkets utveckling och för den teckenspråkiga gemenskapen.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 7

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 7

Eleven samtalar om bekanta ämnen på ett sätt som upprätthåller samtalen **relativt väl**. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **relativt väl fungerande** sätt och anpassar sin språkanvändning **relativt väl** till mottagaren. Dessutom förbereder och genomför eleven framställningar med **fungerande** inledning, innehåll och avslutning samt med **relativt god** anpassning till syfte och mottagare.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **relativt tydligt** innehåll, **fungerande** struktur och **relativt god** språklig variation.

Eleven visar **god** förståelse av olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven teckenspråkiga texter med **relativt god** säkerhet. Eleven för **utvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **relativt god** säkerhet information från ett avgränsat urval av teckenspråkiga källor och presenterar informationen med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **goda** kunskaper om skolan för döva och hörselskadade ur ett historiskt perspektiv och om dess betydelse för teckenspråkets utveckling och för den teckenspråkiga gemenskapen.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 7

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 7

Eleven samtalar om bekanta ämnen på ett sätt som upprätthåller samtalen **väl**. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **väl fungerande** sätt och anpassar sin språkanvändning **väl** till mottagaren. Dessutom förbereder och genomför eleven framställningar med **väl fungerande** inledning, innehåll och avslutning samt med **god** anpassning till syfte och mottagare.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **tydligt** innehåll, **väl fungerande** struktur och **god** språklig variation.

Eleven visar **mycket god** förståelse av olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven teckenspråkiga texter med **god** säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **god** säkerhet information från ett avgränsat urval av teckenspråkiga källor och presenterar informationen med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om skolan för döva och hörselskadade ur ett historiskt perspektiv och om dess betydelse för teckenspråkets utveckling och för den teckenspråkiga gemenskapen.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 10

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som **till viss del** utvecklar samtalen och diskussionerna. Eleven framför åsikter med **till viss del** underbyggda argument. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **i huvudsak fungerande** sätt och anpassar **till viss del** sin språkanvändning till samtalssituationen. Dessutom förbereder och genomför eleven framställningar med **i huvudsak fungerande** struktur och innehåll och **viss** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **viss** språklig variation, **i huvudsak fungerande** struktur samt **viss** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **i huvudsak fungerande** sätt.

Eleven visar **grundläggande** förståelse av olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven teckenspråkiga texter med **viss** säkerhet. Eleven för också **enkla** resonemang om budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **viss** säkerhet information från olika teckenspråkiga källor och presenterar informationen på ett **i huvudsak fungerande** sätt med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **grundläggande** kunskaper om organisationer och mötesplatser för döva och hörselskadade och om den betydelse de har och har haft. Dessutom beskriver eleven på ett **enkelt** sätt likheter och skillnader i dövas och hörselskadades situation i olika tider och på olika platser. Eleven visar även **grundläggande** kunskaper om teckenspråkets ställning och teckenspråkstälares rättigheter i Sverige och i övriga världen.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 10

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 10

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **relativt väl**. Eleven framför åsikter med **relativt väl** underbyggda argument. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **fungerande** sätt och anpassar sin språkanvändning **relativt väl** till samtalssituationen. Dessutom förbereder och genomför eleven framställningar med **fungerande** struktur och innehåll och **relativt god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **relativt god** språklig variation, **fungerande** struktur samt **relativt god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **fungerande** sätt.

Eleven visar **god** förståelse av olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven teckenspråkiga texter med **god** säkerhet. Eleven för också **utvecklade** resonemang om budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **relativt god** säkerhet information från olika teckenspråkiga källor och presenterar informationen på ett **fungerande** sätt med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **goda** kunskaper om organisationer och mötesplatser för döva och hörselskadade och om den betydelse de har och har haft. Dessutom beskriver eleven på ett **relativt utförligt** sätt likheter och skillnader i dövas och hörselskadades situation i olika tider och på olika platser. Eleven visar även **goda** kunskaper om teckenspråkets ställning och teckenspråkstälarens rättigheter i Sverige och i övriga världen.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 10

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 10

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **väl fungerande** sätt och anpassar sin språkanvändning **väl** till samtalssituationen. Dessutom förbereder och genomför eleven framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

Eleven visar **mycket god** förståelse av olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven teckenspråkiga texter med **mycket god** säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **god** säkerhet information från olika teckenspråkiga källor och presenterar informationen på ett **väl fungerande** sätt med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om organisationer och mötesplatser för döva och hörselskadade och om den betydelse de har och har haft. Dessutom beskriver eleven på ett **utförligt** sätt likheter och skillnader i dövas och hörselskadades situation i olika tider och på olika platser. Eleven visar även **mycket goda** kunskaper om teckenspråkets ställning och teckenspråkstälarens rättigheter i Sverige och i övriga världen.

Teckenspråk för nybörjare

Kunskapskrav för godtagbara kunskaper i slutet av årskurs 4

Eleven samtalar om elevnära och vardagliga ämnen och ställer någon fråga och ger någon enkel kommentar. När eleven berättar om vardagliga och elevnära händelser beskriver eleven dem så att det huvudsakliga innehållet framgår med viss tydlighet. Dessutom ger och tar eleven enkla instruktioner.

Eleven planerar och producerar enkla och elevnära berättande teckenspråkiga texter med ett i huvudsak begripligt innehåll.

Eleven visar grundläggande förståelse av det huvudsakliga innehållet i bekanta och elevnära teckenspråkiga texter. Eleven återger delar av innehållet på ett enkelt sätt och för enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i texterna.

Eleven söker information ur någon anvisad teckenspråkig källa och återger grundläggande delar av informationen så att innehållet blir begripligt.

Eleven visar grundläggande kunskaper om skolan för döva och hörselskadade och dess betydelse för döva och hörselskadade barns möjlighet att utveckla sitt teckenspråk.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 7

Eleven samtalar om elevnära och bekanta ämnen på ett sätt som **till viss del** upprätthåller samtalet. Eleven förbereder och genomför enkla framställningar med **i huvudsak fungerande** inledning, innehåll och avslutning.

Eleven planerar och producerar enkla och elevnära teckenspråkiga texter med **begripligt** innehåll.

Eleven visar **grundläggande** förståelse av det huvudsakliga innehållet i enkla teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven enkla teckenspråkiga texter med **viss** säkerhet. Eleven för på ett **i huvudsak fungerande** sätt enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **viss** säkerhet information från ett avgränsat urval av teckenspråkiga källor och presenterar informationen med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar grundläggande kunskaper om skolan för döva och hörselskadade ur ett historiskt perspektiv och om dess betydelse för teckenspråkets utveckling och för den teckenspråkiga gemenskapen.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 7

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 7

Eleven samtalar om elevnära och bekanta ämnen på ett sätt som upprätthåller samtalet **relativt väl**. Eleven förbereder och genomför enkla framställningar med **fungerande** inledning, innehåll och avslutning.

Eleven planerar och producerar enkla och elevnära teckenspråkiga texter med **relativt tydligt** innehåll.

Eleven visar **god** förståelse av det huvudsakliga innehållet i enkla teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven enkla teckenspråkiga texter med **relativt god** säkerhet. Eleven för på ett **fungerande** sätt enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **relativt god** säkerhet information från ett avgränsat urval av teckenspråkiga källor och presenterar informationen med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar grundläggande kunskaper om skolan för döva och hörselskadade ur ett historiskt perspektiv och om dess betydelse för teckenspråkets utveckling och för den teckenspråkiga gemenskapen.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 7

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 7

Eleven samtalar om elevnära och bekanta ämnen på ett sätt som upprätthåller samtalet **väl**. Eleven förbereder och genomför enkla framställningar med **väl fungerande** inledning, innehåll och avslutning.

Eleven planerar och producerar enkla och elevnära teckenspråkiga texter med **tydligt** innehåll.

Eleven visar **mycket god** förståelse av det huvudsakliga innehållet i enkla teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven enkla teckenspråkiga texter med **god** säkerhet. Eleven gör på ett **väl fungerande** sätt enkla resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **god** säkerhet information från ett avgränsat urval av teckenspråkiga källor och presenterar informationen med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar grundläggande kunskaper om skolan för döva och hörselskadade ur ett historiskt perspektiv och om dess betydelse för teckenspråkets utveckling och för den teckenspråkiga gemenskapen.

Kunskapskrav för betyget E i slutet av årskurs 10

Eleven samtalar och framför åsikter om bekanta ämnen på ett sätt som **till viss del** utvecklar samtalen. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **i huvudsak fungerande** sätt och anpassar **till viss del** sin språkanvändning till mottagaren. Dessutom förbereder och genomför eleven enkla framställningar med **i huvudsak fungerande** struktur och innehåll samt **viss** anpassning till syfte och mottagare.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **begripligt** innehåll och **viss** språklig variation samt **viss** anpassning till texttyp. Eleven följer språkliga normer på ett **i huvudsak fungerande** sätt.

Eleven visar **grundläggande** förståelse av det huvudsakliga innehållet i olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven teckenspråkiga texter med **viss** säkerhet. Eleven gör **enkla** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **viss** säkerhet information från olika teckenspråkiga källor och presenterar informationen på ett **i huvudsak fungerande** sätt med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **grundläggande** kunskaper om organisationer och mötesplatser för döva och hörselskadade och om den betydelse de har och har haft. Dessutom beskriver eleven på ett enkelt sätt likheter och skillnader i dövas och hörselskadades situation i olika tider och på olika platser. Eleven visar även **grundläggande** kunskaper om teckenspråkets ställning och teckenspråkstälarens rättigheter i Sverige och i övriga världen.

Kunskapskrav för betyget D i slutet av årskurs 10

Betyget D innebär att kunskapskraven för betyget E och till övervägande del för C är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget C i slutet av årskurs 10

Eleven samtalar och framför åsikter om bekanta ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen **relativt väl**. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **fungerande** sätt och anpassar sin språkanvändning **relativt väl** till mottagaren. Dessutom förbereder och genomför eleven enkla framställningar med **fungerande** struktur och innehåll samt **relativt god** anpassning till syfte och mottagare.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **relativt tydligt** innehåll och **relativt god** språklig variation samt med **relativt god** anpassning till texttyp. Eleven följer språkliga normer på ett **fungerande** sätt.

Eleven visar **god** förståelse av det huvudsakliga innehållet i olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven olika teckenspråkiga texter med **relativt god** säkerhet. Eleven för **utvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **relativt god** säkerhet information från olika teckenspråkiga källor och presenterar på ett **fungerande** sätt informationen med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **goda** kunskaper om organisationer och mötesplatser för döva och hörselskadade och om den betydelse de har och har haft. Dessutom beskriver eleven på ett enkelt sätt likheter och skillnader i dövas och hörselskadades situation i olika tider och på olika platser. Eleven visar även **goda** kunskaper om teckenspråkets ställning och teckenspråkstälarens rättigheter i Sverige och i övriga världen.

Kunskapskrav för betyget B i slutet av årskurs 10

Betyget B innebär att kunskapskraven för betyget C och till övervägande del för A är uppfyllda.

Kunskapskrav för betyget A i slutet av årskurs 10

Eleven samtalar och framför åsikter om bekanta ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen **väl**. Eleven följer språkets samtalsregler på ett **väl fungerande** sätt och anpassar sin språkanvändning **väl** till mottagaren. Dessutom förbereder och genomför eleven enkla framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till syfte och mottagare.

Eleven planerar och producerar olika slags teckenspråkiga texter med **tydligt** innehåll och **god** språklig variation samt **god** anpassning till texttyp. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

Eleven visar **mycket god** förståelse av det huvudsakliga innehållet i olika typer av teckenspråkiga texter. Dessutom sammanfattar eleven olika teckenspråkiga texter med **god** säkerhet. Eleven för **välutvecklade** resonemang om tydligt framträdande budskap i olika teckenspråkiga texter.

Eleven söker och väljer med **god** säkerhet information från olika teckenspråkiga källor och presenterar informationen på ett **väl fungerande** sätt med egna formuleringar och ämnesspecifika tecken och begrepp.

Eleven visar **mycket goda** kunskaper om organisationer och mötesplatser för döva och hörselskadade och om den betydelse de har och har haft. Dessutom beskriver eleven på ett enkelt sätt likheter och skillnader i dövas och hörselskadades situation i olika tider och på olika platser. Eleven visar även **mycket goda** kunskaper om teckenspråkets ställning och teckenspråkstälares rättigheter i Sverige och i övriga världen.